

Nemrégiben nyílt meg és január 31-éig látható a Móra Ferenc Múzeum I. emeleti kiállítótermében dr. Finta József építész-grafikai kiállítása. A Kossuth-díjas építész régi hobbija a rajzolás; meglepő profizmusról árulkodik tárlatán nemcsak épület-grafikái, hanem a mediterrán vidékeket, Korfut, Rodoszt, az olasz városokat felidéző rajzaival is találkozhat a közönség. A vele készített beszélgetésben elsősorban az építészetéről esett szó.

● *Nemrégiben egy tévé-műsorban a Nemzeti Színházról folyó vita hevében az egyik építész úgy fogalmazott: a kormányzat döntése az Erzsébet téren folyó munkálatok leállításáról a magyar építészek arcucsapását jelenti. Mit gondolt erről?*

– Nagyon sajnálom, hogy Bán Ferenc kitűnő terve nem valósulhat meg, de nem hiszem, hogy az építészet arcucsapásáról lenne szó. Nem tudom, hogy a döntésben mennyi a szakmai és mennyi a politikai ok, de nem is az én hivatásom eldönteni. Az építészet arcucsapása fél évszázada folyamatosan történik, hiszen amikor még saját minisztériumunk volt, akkor is összekapcsolták a környezetvédelemmel vagy a közlekedésséggel. Az építészet szelleme, kulturális szférájával mindegyik hatalom igen-igen keveset foglalkozott. Most reménykedünk, hogy az építészet kulturális összetevőit találkozhassunk a Kulturális Örökség Minisztériumának elkötelezésével. Fontos lenne, hogy az építészet sorsa ne négy-öt minisztériumhoz tartozzék, és ne keverjék össze az iparral, a környezetvédelemmel. Ideje lenne, hogy az építészet, mint kultúra deklarálódjék. Az építészet pofoztatása egyébként nem magyar jelenség. A piac mozgása az egész világon egyre inkább olyan irányba

● Finta József grafikai tárlata a múzeumban

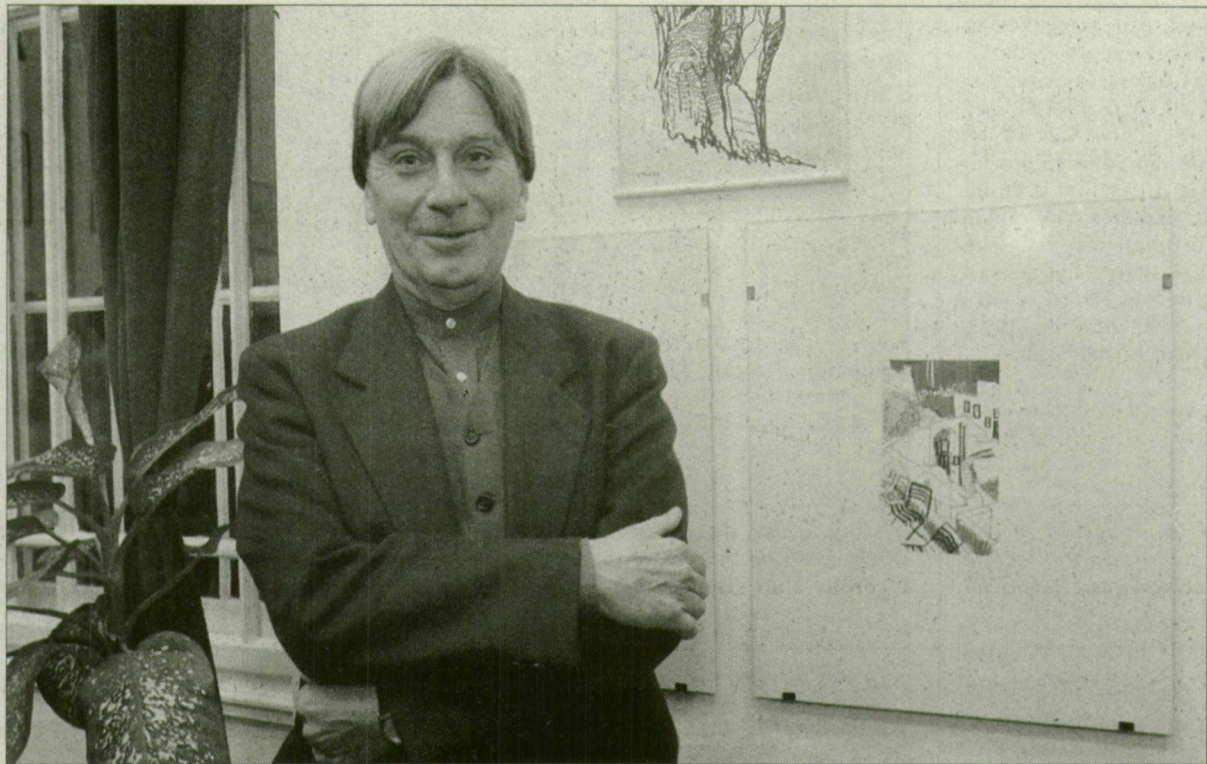
„Magyaros építészetben nem hiszek”

hat, hogy a tőke, a tulajdonosok egyre keményebben meghatározzák, a pénzükért mit igényelnek. Nagyon kevés az az ország – irigykedve gondolok a skandináv államokra –, ahol a kultúrába mélyen beágyazódottan él az építészet. Hasonlóan kedvező a helyzet a mediterrán zónában is. Sajnos világszerte egyre kevesebb az olyan építészeti megbízatás, ahol a megrendelő büszke arra, hogy jó építészetet, jó építészetet vásárol.

● *Mit gondolt, létezik sajátosan magyar építészet?*

– Magyar építészet van, de magyaros építészetben nem hiszek. Mindig a népi szecesszió – Kós Károly, Toroczkai-Wigand Ede, Zrumeckzy, Lajtha és Kozma – építészettel hozakodnak elő, pedig ők nagyon is up to date, európai építészek voltak. Kós Károly erősen magyar érzelmű volt, mégis transzszilvanizmusa ellenére az ő építészetéhez szinte teljesen hasonló volt a flamand és a finn építészet népi szecessziója. Azt hiszem, ha egy építész Magyarországon él – vállalja ennek az országnak a sorsát, a feladatait, hasznos lenni – és tehetséges, akkor magyar építészetet csinál. A magyar Bauhaus is magyar építészet volt, noha alapvetően internacionális stílus. A magyar barokk építészet ugyanazokkal a gesztusokkal dolgozott, mint a nyugati barokk; sokszor nem is magyarok művelték, de sokféle ok miatt mégis egy sajátos, gyönyörű magyar barokk építészet jött létre. Amit szegénységével együtt is sokkal jobban szerettek, mint a nagyszabású német barokkot. Hiszek benne, hogy ilyen értelemben lehet modern magyar építészetről is beszélni.

● *Mi a véleménye az organikus építészetéről?*

Dr. Finta József: Ideje lenne, hogy az építészet mint kultúra deklarálódjék. (Fotó: Karnok Csaba)

Kolozsvárott született 1935-ben. A BME Építésmérnöki Karán szerzett diplomát 1958-ban, majd a MÉSZ Mesteriskoláján folytatta tanulmányait. 1958-tól a Lakóterv munkatársa, majd igazgató-helyettese és főépítész. 1995-ben önálló stúdiót alapított. 1966-tól a MÉSZ vezetőségi tagja. Az MTA Építészettörténeti és Elméleti Bizottságának elnöke, az Építés-Építészet-

Névjegy

tudomány szerkesztőbizottságának tagja, 1990-től az USA Építészeti Intézet tiszteletbeli tagja. 1992-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja. A BME címzetes egyetemi tanára. 1985-től az MTA levelező tagja, 1993-tól rendes tagja. Kitüntetései: Állami Díj (1970), Ybl-díj (1965, 1972), Pro urbe Budapest (1983), Magyar

Művészetért Díj (1993), Kossuth-díj (1996). Főbb munkái: budapesti szállodák: Duna Intercontinental, Volga, Fórum, Penta, Novotel, Taverna; Bratislava Szálló (Pozsony), a Budapest Kongresszusi Központ, Nemzetközi Kereskedelmi Központ, Grand Hotel Corvinus Kempinski, Bankcenter, rendőrségi székház, Nógrád Megyei Könyvtár, Hungaria Szálló (Bécs).

– Szívesebben mondom el azt, hogy mit gondolok Makovecz Imréről. Nélküle a magyar építészet sokkal szegényebb lenne. Formateremtő képessége, habitusa, iskolateremtő lényge a jelenkori ma-

gyar építészet meghatározó szépsége, előnye, érdeke. Egészen mást gondolok továbbgyűrűző iskolájáról. Vannak kiváló tehetségű követői, de igen nagy számban vannak utánpótlás is, akik már rettenetes

dolgokat művelnek, félreértik Makovecz törekvéseit. Ezért tevékenységük sokszor kifejezetten roncsoló és káros. Különösen akkor, ha magyaros jelző mögé bújva igyekeznek előre jutni. Amit ők csinálnak,

annak semmi köze a magyarosághoz. Makovecz Imre szuverén egyéniség, a steineriánus építészetből elindulva egy önálló, világszerte elfogadott építészetet csinál, de ne mondjuk azt, hogy az organikus építészet a magyar építészet. A jelenkori magyar építészetnek van még sok iskolája: a high-tech-től kezdve a regionális modernen keresztül a nekem túlzottan tetsző, de nagyon sajátos pécsi iskoláig.

● *Mégis sok laikus azt gondolja, az organikus építészet az igazán magyar...*

– Ez nagyon káros felfogás. Azt sem tartom szerencsésnek, hogy Csoóri Sándor, a Magyarok Világszövetségének elnöke – akit fantasztikusan jó frónak tartok és tisztellek – kimondja: a Nemzeti Színházat Makovecz Imrének

kell csinálnia, mert ő tervezte magyarul. Ezzel leginkább Makovecz Imrének árt, hiszen legkevésbé ő maga gondolja így. Makovecz, akinek megtisztelő barátságát magam is élvezem, ennél sokkal európeirebb és távolba látóbb egyéniség.

● *A vidéki magyar építész-társadalom meglehetősen nehéz helyzetben van, hiszen nagyon kevés a beruházás, alig akad számukra komoly megbízás. Kényszerűségekből sokan pályaelhagyóvá válnak. Mit gondol, mikor kerülhet ki ebből a válságból a régió építészete?*

– Tegyük fel, hogy ma 5 ezer dollár az egy főre jutó nemzeti jövedelem Magyarországon. Ez a jövedelem nagyon egyenetlenül oszlik el: Budapesten, Győrben, Szombathelyen 10 ezer dollár, Szegeden már csak 3-4 ezer, Szabolcsban pedig lehet, hogy csak 1500 dollár. Ha általánosan felfelé ívelő szakaszba kerülne a gazdaságunk, s Magyarország valóban gazdasági, informatikai, pénzügyi és kulturális regionális központtá válna, akkor a fellendülés nagyon hamar kisugározna az ország más régióira is. Ha Romániában és Szerbiában normalizálódna a viszonyok, megépülnének az európai autópályák, akkor a fellendülés azonnal jelentkezne a beruházásokban is. Arra bízatom a térségben élő építészeket, hogy ne veszítsék el kedvüket, képezzék magukat. Lehetőség, hogy néhány év múlva már egészen más lesz a helyzet. Hihetetlenül éles a verseny, abban a pillanatban, ahogy Dél-Magyarországon érdemes lesz beruházni, azonnal megjelennek az osztrák, német, francia és amerikai építészek. Ezért az itteni építész kollégáknak már a pangás idején el kellene sajátítaniuk azokat az önvédő taktikákat, amelyekkel meg tudják majd tartani a felelevenedő beruházásokat.

Hollósi Zsolt

A StoraPapírker mögött 700 éves szakmai múlt, helyi piacismeret, modern cégfilozófia, és erős gazdasági

hátter áll.

nyomdai papírok
irodai papírok
kartonok

STORAPAPIRKER ■

StoraPapírker Kereskedelmi Rt.
1054 Budapest, Alkotmány u. 4.

Telefon 428-2100
Telefax 269-3401
E-mail papirk5@mail.mata.vu

A StoraPapírker minőségi termékválasztékot kínál ügyfeleinek, amit rugalmas árstruktúra és vevőbarát szállítási feltételek tesznek még vonzóbbá. Partnereink munkáját emellett szakmai tanácsadással is segítjük.

Gumiszerviz Újszegeden

a Fő fasori utánfutó-kölcsönző telephelyén

- javítás
- szerelés
- centrírozás.

Szeged, Fő fasor 22.,
tel.: 432-297
MEGNYÍLT!

ÉKSZERBECSÜS

szakmai tanfolyamot indít
a Kereskedelmi és Idegenforgalmi
Továbbképző Kft.

Szeged, Deák F. u. 22.
Tel.: 425-805, naponta 9–16 óra között.

Sz. Simon István

Kornélia kisasszony

Kedves Olvasók!

Már kapható Sz. Simon István Kornélia kisasszony című könyve.

Nem regény, nem napló, nem tanulmány ez a könyvecske. Műfaji meghatározásával nem kell bíbelődni. Egy fogyatékos gyermekről szóló, személyes emlékfűzér, az átélés hitelességével és elfoglaltságaival. Kornélia kisasszony Down-beteg leánygyermek, aki családi kötelékben él és nevelkedik, szülei oltalma alatt és életigérete csúcsának közelébe jut a hétköznapi létben. Ez a csúcs nem túl magas és szédítő: jár, beszél, szalad, szeret; otthon van a tárgyi világban, jó érzékkel igazodik és eligazodik benne; tudja, mi a szép meg a jó, van véleménye meg ízlése; nem képes összeszorozni a hatot a nyolccal, de tudja, hol lakik, ki szereti, s maga is nagyon szeret; kivételes bánásmódról van szüksége, ám kivételesen gazdagon fizet minden kedvességért; végtelenül gyöngéd és szeretetigényes, de Napként sugározza magából a szeretetet.

Kiadónk szeretettel ajánlja a könyvecsét mindenkinek, aki fogékony emberi küzdelmek és emberi örömek iránt; aki együtt érez különböző emberi sorsokkal. És különösen jó szívvel ajánlja azoknak, akik a szellemi fogyatékoság bármilyen típusával családjilag érintettek.

A Kornélia kisasszony megrendelhető a 80-821-821-es, ingyenesen hívható telefonszámon; levélben a szerkesztőség címén: Délmagyarország 6740 Szeged Stefánia 10., a borítékra írják rá: Terjesztési csoport, Kornélia kisasszony. A 260 oldalas könyv ára 500 forint, plusz postaköltség. Vagy megvásárolható személyesen a szerkesztőségben, illetve a Radnóti (Tisza L. krt. 43.) és a Sík Sándor (Oskola u. 27.) könyvesboltban.

